

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-110/19-L

Název	Základní škola a Mateřská škola Benešov u Semil, příspěvková organizace
Sídlo	512 06 Benešov u Semil 193
E-mail	zsbenesov@seznam.cz
IČ	75016931
Identifikátor	600098966
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Monika Hnídková
Zřizovatel	Obec Benešov u Semil
Místo inspekční činnosti	512 06 Benešov u Semil 193
Termín inspekční činnosti	2. 4., 24. 4. 2019 – 26. 4. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní a mateřskou školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) pro základní a předškolní vzdělávání a jejich soulad s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu podle § 5 odst. 2 školského zákona ve vybraných školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (školní družina).

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Benešov u Semil (dále „škola“, „subjekt“) je příspěvkovou organizací, která vznikla sloučením základní a mateřské školy. Subjekt vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), součástí je školní družina a školní jídelna. Všechny součásti školy se nacházejí společně v jedné budově.

V základní škole se vyučuje ve dvou třídách malotřídním způsobem se spojenými ročníky (I. třída – 4. a 5. ročník/ 21 žáků, II. třída – 1., 2. a 3. ročník/ 22 žáků). Od školního roku 2011/2012 má škola opět 5. ročník, aby žáci mohli navštěvovat ZŠ v místě co nejdéle. K zápisu do 1. ročníku pro školní rok 2019/2020 se přihlásilo pět žáků, jeden z nich požádal o odklad povinné školní docházky. ZŠ eviduje jednoho žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a dva žáky plnící školní docházku v zahraničí. V jednotřídní mateřské škole bylo ke dni inspekce aktuálně vzděláváno 28 dětí, z tohoto počtu osm dětí v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky. MŠ aktuálně nevzdělávala žádné dítě s odkladem povinné školní docházky, děti s odlišným mateřským jazykem ani děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Ke dni inspekce MŠ vzdělávala jedno dítě dvouleté.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která je ve funkci od 1. 8. 2018, má jasnou koncepci řízení, systematicky nastavená pravidla a záměry, které s rozvahou řeší. Má velmi dobrý přehled o aktuální situaci v subjektu, na základě kterého si stanovuje priority a kroky k dosažení vytyčených cílů. Ty jsou v souladu s trendy ve vzdělávání, technologiích, se společenskou poptávkou i s rozvojovými dokumenty zřizovatele. Při své krátké zkušenosti ve vedení teprve získává vlastní manažerské dovednosti. Pravidelně probíhají provozní porady a jednání pedagogické rady, kde jsou řešeny organizační i pedagogické záležitosti, probíhá diskuse a stanovení krátkodobých osobních úkolů souvisejících s chodem školy. Velmi dobře se daří prohlubovat vzájemnou komunikaci a vytvářet příznivé klima v kolektivu školy.

Dalším základním koncepčním materiálem školy jsou školní vzdělávací programy, jejichž hlavní cíle vzdělávání směřují k všestrannému rozvoji osobnosti dětí a žáků s důrazem na jejich duševní pohodu, utváření sociálních dovedností a environmentální výchovu, výchovu ke zdravému životnímu stylu a u žáků na rozvoj čtenářské, matematické, jazykové a digitální gramotnosti ve všech oblastech vzdělávání.

Pedagogický sbor ve škole tvoří šest vyučujících včetně ředitelky školy a vychovatelky školní družiny. Vzdělávání v MŠ zajišťují dvě učitelky. Jedna se středním vzděláním bez složení jednotlivé zkoušky z předmětu zaměřeného na pedagogiku předškolního věku. Druhá splňuje odbornou kvalifikaci stejně jako ostatní pedagogové v ZŠ. Výjimkou je jeden vyučující, který nemá specializaci pro výuku na 1. stupni ZŠ. Ředitelka školy zahájila funkční studium pro ředitele škol, které plánuje ukončit na podzim v roce 2019. Vedení usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností. V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) se vyučující účastnili seminářů a akcí se zaměřením na metody a formy činnosti výuky, metodu prof. Hejného v matematice, řešení problémových situací a konfliktů, lektorské dovednosti, logopedickou prevenci, zdravou výživu a další.

Škola má ke své činnosti dobré prostorové a materiální podmínky, které se daří průběžně zkvalitňovat. Třída MŠ nabízí koutky s ucelenými soubory hraček a učebních pomůcek, dostupné je množství pracovně výtvarného materiálu. Nedostatečně je však diferencována výška stolů a židlí. Rozvoj pohybových dovedností umožňuje prostorná tělocvična ZŠ

vybavená sportovním náradím a náčiním. K naplňování cílů vzdělávání je rovněž využívána školní zahrada a blízké přírodní prostředí. Výchovu ke zdraví posiluje každoročně konaný plavecký výcvik, celodenní a polodenní výlety. Pitný režim je zajištěn, nápoje jsou přístupné během celého dne, ale děti je samostatně méně využívají. Vnitřní prostředí školy je čisté, estetické. Děti i žáci se svými výtvarnými pracemi podílejí na jeho výzdobě.

Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu škola čerpá v souladu s účelem poskytnutí, a to především na platy, učební pomůcky a vzdělávání zaměstnanců. Významným zdrojem financování je pro školu dotace poskytnutá zřizovatelem, ze které jsou pokryty především náklady týkající se údržby a provozu školy. Podpora zřizovatele je zřejmá například i tím, že škola nemusí vybírat poplatek za předškolní výchovu od zákonných zástupců dětí. Škola využívá i finanční prostředky poskytnuté z dotačních programů (klub zábavné logiky, podpora žáků ohrožených školním neúspěchem).

Děti se spolu se žáky stravují ve školní jídelně a v rámci zdravého životního stylu se škola zapojila do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) vhodně doplňují aktivity s kulturním, ekologickým a sportovním zaměřením. Hospitační činnost probíhala u obou učitelek MŠ. Pro spontánní činnosti byly ve třídách vytvořeny optimální podmínky. Ve třídách byla patrná tvořivá, klidná atmosféra. Starší děti měly prostor pro vytváření a rozvoj prosociálních vztahů, které jsou důležitou součástí výbavy pro život. Spontánní a řízené aktivity byly vzájemně provázané s převahou frontálních činností. Řízené činnosti byly didakticky dobře zvládnuty, organizace dopoledních činností vykazovala dílčí nedostatky (nahodilé seskupení dětí před magnetickou tabulí, sedící děti neviděly přes děti stojící, seskupení kolem učitelky při četbě příběhu, ne všechny děti viděly na ilustrace apod.). Vhodná motivace a použité pomůcky byly velmi dobře využity. Ve vzdělávání se prolínaly různé činnosti zaměřené na rozvoj kognitivních, estetických i pohybových aktivit. Činnosti byly připraveny tak, aby děti podněcovaly k myšlení, samostatnému vyjadřování a pohybovému projevu. Děti byly aktivní, měly o činnosti zájem, dobře se zapojovaly a spolupracovaly, byly samostatné při individuální práci. Nabídka činností byla široká a dobře promyšlená v návaznosti na získávání praktických zkušeností dětí a cílených poznatků i dovedností. Ne vždy byly činnosti diferencované pro nejstarší děti. Při vzdělávání volily učitelky kombinaci frontální a skupinové organizace a samostatné práce dětí. Všem dětem, které potřebovaly individuální podporu a pomoc, byla věnována náležitá pozornost. Učitelky vedly pedagogický proces se zaměřením na prožitkové a situační učení a podporovaly samostatné jednání a řešení problémů. Využívaly znalostí dětí z předešlých zážitků i praktického života s environmentálními prvky, rozvíjely jejich logické myšlení a schopnost práce s informacemi. Vzdělávání částečně negativně ovlivňovaly hromadné přechody na svačinu do společné jídelny, kdy většina dětí musela čekat na jednotlivce. Dostatečně dlouhý pobyt venku poskytoval dětem prostor pro relaxaci a volný pohyb. Individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí je dodržována. Děti odpočívají při pohádce na lůžku v samostatné ložnici. Děti s nižší potřebou spánku po krátkém odpočinku mohou odcházet a věnovat se ve třídě klidovým aktivitám zaměřeným na jejich připravenost ke školní docházce nebo dokončovat činnosti z dopoledního vzdělávání. Z důvodu omezených prostor stálé lehárny není zajištěno lůžko pro každé zapsané dítě v MŠ, ale lůžkoviny ano.

Výuka ve třídách ZŠ byla velmi dobře promyšlená a připravená, přestože vzdělávání ve spojených ročnících klade vyšší nároky na organizaci práci vyučujících. Vynikající

organizace práce s efektivním dopadem do výuky byla zvolena ve všech sledovaných hodinách ve třídě se třemi ročníky vyučovány společně. Zvolené formy výuky, frontální, skupinová i samostatná, byly cíleně a systematicky promyšleny a realizovány, odpovídaly charakteru učiva a vedly k formování požadovaných kompetencí. Učitelé uplatňovali výukové přístupy tak, aby u žáků podpořili porozumění obsahu učiva a vybudili je k tvořivosti, zvědavosti a sociální kooperaci.

V hospitovaných hodinách byla zaznamenána pozitivní pracovní atmosféra, díky které se dařilo plnit cíle hodin. Pedagogové vzdělávacím obsahem i vyučovacími metodami respektovali možnosti, schopnosti a potřeby žáků s důrazem na podporu rozvoje všech klíčových kompetencí podle požadavků ŠVP v návaznosti na rozvržení učiva v tematických plánech. Bohatý podpůrný materiál přispíval k názornosti a zvýšení zájmu o danou problematiku. Ve sledovaných hodinách byl kladen důraz na praktické využití probíraných a procvičovaných jevů, žáci byli vedeni k samostatnosti a utváření vlastního názoru, byli podněcováni k diskusi nad problematikou. Pedagogové podporovali sebedůvěru žáků, uplatňovali individuální přístup. Interaktivní techniku, která je ve třídách k dispozici, však dokázali účelně využít při výuce jen někteří vyučující. Žáci zvládali čtení s porozuměním, srozumitelně formulovali vlastní myšlenky, využívali mezipředmětové vztahy a vysvětlovali odborné termíny. Vyučující účelně využívali při výuce práci s chybou, včasnou zpětnou vazbu, umožňovaly žákům vyjádřit se k vlastním úspěchům i neúspěchům. Promyšlené střídání aktivit a cíleně nasměrovaná pochvala podněcovaly žáky k pozorné práci. Závěrem hodin se často objevovalo závěrečné shrnutí nebo zhodnocení práce. Hodnocení v každé vyučovací hodině se provádí systémově, žáci jsou pravidelně vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, je dostatek podkladů ke klasifikaci.

Školní družina (dále „ŠD“) realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových aktivit. Její činnost probíhá v jedné ne zcela vhodně vybavené samostatné učebně, ke svým aktivitám využívá i další prostory školy (tělocvičnu, počítačovou učebnu) a přilehlé venkovní prostory. ŠD navazuje na činnost školy, klade důraz na pohybové aktivity, pobyt dětí v přírodě a zajímavé výtvarné činnosti. V oblasti sportovních a pohybových aktivit kompenzuje jednostrannou zátěž žáků ve škole. Ve výchovném působení vychovatelka střídá spontánní a řízené aktivity. Program každého týdne je tematicky obsahově zaměřen, má přiměřeně rozvržené zájmové činnosti a čas na odpočinek. Sledované byly pravidelné a spontánní činnosti, převažovaly výtvarné aktivity. Z postřehů z hospitační činnosti je patrné, že se vychovatelka snaží rozvíjet poznávací a tvůrčí schopnosti žáků, jejich fantazii a zájmy. Žáci jsou vedeni ke vzájemné spolupráci, toleranci vůči druhým a k tomu, aby dokončili započaté dílo.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy a pedagogové průběžně uplatňují sdílený systém k získávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání každého žáka v ZŠ a sledování jejich vzdělávacích pokroků. Tento systém je vhodně nastaven vzhledem k podmínkám školy a potřebám žáků a umožňuje škole podávat objektivní informace o výsledcích a pokroku všech skupin žáků. Škola neviduje žáky s potřebou podpůrných opatření (individuální vzdělávací plán nebo plán pedagogické podpory). Žákům pomalejším nebo se speciálními vzdělávacími potřebami věnují vyučující individuální podporu a péči. Se zjištěnými vzdělávacími výsledky se škola dlouhodobě cíleně zabývá a dokáže z nich podle potřeby přijímat efektivní opatření k jejich zlepšování. Účinnost přijatých opatření škola pravidelně vyhodnocuje.

System získávání informací o pokroku dětí v MŠ není plně funkční. Informace o výsledcích vzdělávání jednotlivých dětí jsou získávány, ale dokladují jejich pokroky a rozvoj jen částečně, jelikož zjištěné výsledky nejsou dále využívány pro účelnou individuální podporu dětí. Portfolia se sledovaným vývojem postavy včetně dětských kreseb dokládající vývoj dětí během docházky do školy jsou vedena spolu s pracovními a grafomotorickými listy. I přes uvedené dílčí nedostatky odpovídaly během inspekčních činností výsledky dětí očekávaným výstupům uvedených v ŠVP PV. Děti zvládaly dobře verbální vyjadřování vlastních nápadů a řešení problémových otázek. Cíleně byly zařazovány aktivity posilující zdravé sebepojetí a psychickou odolnost a zdatnost. Děti projevovaly dobrou pohybovou zdatnost a obratnost. Většina mladších dětí se dokázala bezpečně orientovat a pohybovat v prostoru celé mateřské školy. Účelně bylo zařazeno situační učení s použitím hudebních nástrojů, rytmických her. Děti díky tomu znaly řadu písniček. Zapojovaly se bezprostředně do úklidu hraček a pomůcek, bez potíží zvládaly sebeobsahu. Většina dětí byla samostatná a stanovená pravidla respektovala.

Zvýšená pozornost je věnována bezpečnosti dětí a žáků, která je nutná i z hlediska blízkosti hlavní silnice. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků škola stanovila ve školních řádech pro mateřskou i základní školu, vnitřním řádu školní družiny, školní jídelny, řádu školní zahrady a v dalších interních předpisech. Pravidla bezpečnosti jsou dodržována.

Spolupráce mezi ZŠ a MŠ výrazně přispívá k úspěšné adaptaci žáků 1. ročníku na školní prostředí. Učitelky se společně s dětmi a žáky podílejí na estetické úpravě interiéru školy. V prostorách budovy jsou prezentovány výtvarné práce, ve kterých jsou velmi dobře ztvárněné dětské představy, což pozitivně prezentuje výsledky vzdělávacího procesu. Ve škole panuje příjemná atmosféra a přátelské vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání. Všichni zaměstnanci přistupují k dětem a žákům s respektem a vytvářejí pro ně rovné příležitosti k zapojení do kolektivu. Vedení školy i pedagogové podporují aktivity zaměřené na sociální a osobnostní rozvoj dětí a žáků, co největšímu počtu z nich se snaží vytvářet vhodné podmínky pro aktivní zapojení do soutěží, přehlídek, projektových činností a dalších aktivit umožňujících reprezentaci školy. K obohacení vzdělávací nabídky škola také využívá kontakty s různými subjekty (zřizovatelem, rodičovskou veřejností, kulturní komisí obce, sportovními organizacemi, dalšími školami a institucemi zabývajícími se výchovou a vzděláváním apod.). Aktuálně se děti a žáci školy připravovali na Pálení čarodějnic (V trávě panna stojí – ve spolupráci s hasičským sborem), organizují spolupráci při konání Dětského sportovního odpoledne (s TJ Benešov u Semil) a podílejí se i na kulturních a společenských akcích v obci. ZŠ spolupracuje s okolními malotřídními i úplnými školami a dbá na bezproblémový přechod do vyššího ročníku zvolené školy.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pracuje prvním rokem pod novým vedením, navazuje na prosperitu školy v předchozím období
- Od 1. 8. 2018 je jmenovaná nová ředitelka školy
- Vedení uvážlivě řeší personální obsazení školy a vytváří příznivé klima v celém subjektu

Silné stránky

- Systematicky vedená dokumentace školy
- Příznivé klima, vzájemné porozumění, vstřícný a kooperující kolektiv
- Kvalitní výuka ve třídách se spojenými ročníky, dobrá organizace práce, efektivní výuka
- Žáci jsou vedeni k samostatnosti, utváření vlastního názoru
- Systematické sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků, průběžné formativní hodnocení a závěrečné shrnutí
- Maximální využití prostředí školy a jeho okolí při zájmové činnosti – zaměření na environmentální výchovu, výtvarné a pracovní činnosti, široká nabídka zájmových aktivit

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zastaralé vybavení školy (nutná obnova především pro školní družinu)
- Při plánování výchovně vzdělávací práce pro nejstarší děti nejsou vždy diferencovány výchovně vzdělávací činnosti
- Ve třídě mateřské školy neodpovídají stoly a židle věku dětí
- Z důvodu omezených prostor stálé lehárny není zajištěno lůžko pro každé zapsané dítě v mateřské škole

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Postupně obnovit zastaralé zařízení školy
- Do heterogenní třídy zajistit stoly a židle odpovídající výšce dětí
- Při plánování výchovně vzdělávacích činností pro nejstarší děti mateřské školy vycházet z pedagogické diagnostiky
- Organizaci svačín zabezpečit tak, aby byly lépe uspokojovány individuální potřeby dětí
- Efektivněji motivovat a získávat nové zájemce o studium v základní škole

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny ze 17. 12. 2015, s účinností od 1. 1. 2016 a Příloha č. 1
2. Rozhodnutí MŠMT čj. MSMT – 35817/2013 ze dne 4. 9. 2013 s účinností od 4. 9. 013
3. Jmenování ředitelky školy do funkce ze dne 17. 4. 2018 s účinností od 1. 8. 2018
4. Koncepce rozvoje školy
5. Povolení výjimky z maximálního počtu dětí v MŠ na školní rok 2018/2019 z 24. 8. 2018
6. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018 ze dne 20. 9. 2018
7. Organizační řád ZŠ a MŠ Benešov u Semil z 28. 8. 2018
8. Plán práce na školní rok 2018/2019

9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný od 3. 9. 2007 s aktualizací k 1. 9. 2016
10. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Máme rádi přírodu“, platný od 1. 3. 2019
11. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 30. 8. 2012 s aktualizací k 27. 8. 2018
12. Školní řád základní školy včetně hodnocení výsledků vzdělávání účinný od 3. 9. 2018
13. Školní řád mateřské školy ze dne 27. 8. 2018, s účinností od 13. 9. 2018
14. Řád školní družiny účinný od 13. 9. 2018
15. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekce
16. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019
17. Rozvrh hodin tříd a vyučujících ve školním roce 2018/2019
18. Třídní knihy ZŠ, ŠD a MŠ vedené ve školním roce 2018/2019
19. Třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. až 5. ročníku
20. Školní matrika dětí v MŠ- vzorek
21. Portfolia dětí – vzorek
22. Zápisní lístky žáků v ŠD – v počtu 28
23. Plán DVPP ve školním roce 2018/2019
24. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků
25. Rozpis pracovní doby pedagogických pracovníků v MŠ, platný od 1. 3. 2019
26. Doklady pro hodnocení finančních podmínek školy
27. Kniha úrazů
28. Dokumentace vztahující se k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
29. Webové stránky školy na adrese www.benesovusemil.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Věra Hessová, v.r.

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Bc. Naděžda Červová, v.r.

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka

Mgr. Lenka Dlabolová, v.r.

Bc. Ivana Kolářová, kontrolní pracovnice

Bc. Ivana Kolářová, v.r.

V Liberci 17. 5. 2019

Datum a podpis ředitelky školy projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Monika Hnídková, ředitelka školy

Mgr. Monika Hnídková, v.r.

V Liberci 23. 5. 2019